

GUIA DOCENT DE CENTRES ISEACV

GUÍA DOCENTE DE CENTROS ISEACV

Curs /Curso
2018-2019

1 Dades d'identificació de l'assignatura <i>Datos de identificación de la asignatura</i>					
Nom de l'assignatura <i>Nombre de la asignatura</i>	Estètica i tendències contemporànies del Disseny de Moda				
Crèdits ECTS <i>Créditos ECTS</i>	6	Curs <i>Curso</i>	3º	Semestre <i>Semestre</i>	Primer
Tipus de formació <i>Tipo de formación</i> bàsica, específica, optativa <i>básica, específica, optativa</i>	OE/EC	Idioma/es en que s'imparteix l'assignatura <i>Idioma/s en que se imparte la asignatura</i>			Castellano Valencià
Matèria <i>Materia</i>	Història de les Arts i del Disseny				
Títol Superior <i>Título Superior</i>	Títol Superior del Ensenyaments Artístics Superiors				
Especialitat <i>Especialidad</i>	Disseny de Moda				
Centre <i>Centro</i>	Escola d'Art i Superior de Disseny d'Alcoi				
Departament <i>Departamento</i>	Història i Teoria de l'Art i del Disseny				
Professorat <i>Profesorado</i>	Vicent Martí Vañó				
e-mail <i>e-mail</i>	martiv@easdalcoi.es				
1.1 Objectius generals i contribució de l'assignatura al perfil professional de la titulació <i>Objetivos generales y contribución de la asignatura al perfil profesional de la titulación</i>					
<p>L'assignatura d'Estètica i tendències contemporànies el Disseny de Moda, comprèn els següents objectius:</p> <p>L'adquisició del coneixement de les principals tendències contemporànies.</p> <p>L'associació del producte amb el seu temps, tant amb la situació històrica, les tendències estètiques i corrents artístiques com amb el desenvolupament científic i el progrés tecnològic.</p> <p>El coneixement del debat contemporani al voltant de les pràctiques artístiques actuals, brindant arguments i categories d'abordatge dels principals discursos que giren al voltant d'aquest univers.</p> <p>Que l'alumne sàpiga aplicar els coneixements adquirits, dins dels contextos multidisciplinaris, per a formular judicis estètics i reflexions sobre les noves tendències.</p> <p>Relacionar les noves tendències en l'àmbit del disseny i de la moda, amb els moviments de globalització i mundialització, la crítica social i política ...</p> <p>Analitzar els diversos llenguatges que defineixen les noves estètiques contemporànies en relació al seu context històric, econòmic, polític ...</p> <p>Dominar la terminologia i els continguts propis de la matèria.</p>					

1.2 Coneixements previs *Conocimientos previos*

Requisits previs, mínims o necessaris per a cursar l'assignatura. Coneixements recomanats i/o relació amb altres assignatures de la mateixa titulació
Requisitos previos, mínimos o necesarios para cursar la asignatura. Conocimientos recomendados y/o relación con otras asignaturas de la misma titulación

Per la necessitat de desenvolupar i superar el nivell de coneixements i de competències corresponents a aquesta assignatura caldria que els alumnes hagen cursat i aprovat les assignatures impartides del àrea de coneixement d'Història de l'Art i del Disseny en cursos anteriors: Fonaments Històrics del Disseny (primer curs) i Història i Cultura de la Moda i del Tèxtil (segon curs).

2 Competències de l'assignatura *Competencias de la asignatura*

Les competències venen establides en els plans d'estudis publicats en la corresponent orde de 2 de novembre de 2011. Es convenient detallar el grau de contribució de l'assignatura a l'adquisició i desenvolupament de cada competència (molt, prou, un poc, poc)
Las competencias vienen establecidas en los planes de estudios publicados en la correspondiente orden de 2 de noviembre de 2011. Es conveniente detallar el grado de contribución de la asignatura a la adquisición y desarrollo de cada competencia (mucho, bastante, algo, poco)

Competències curriculars o generals (CG) (CG6, CG12, CG14)

CG6. Promoure el coneixement dels aspectes d'històrics, ètics, esdeveniments socials i culturals del disseny

CG12. Aprofundir en la història i la tradició de les arts i del disseny

CG 14 Valorar la dimensió del disseny com a factor d'igualtat i d'inclusió social, i com a transmissor de valors culturals

Competències transversals (CT) (CT11, CT12)

CT 11

Desenvolupar en la Pràctica Laboral Una ètica professional Basada en l'apreciació estètica i Sensibilitat, mediambiental i Cap a la Diversitat

CT12. Adaptar-se en condicions de competitivitat als canvis culturals, socials i artístics i als avenços que es produeixen en l'àmbit professional i seleccionar les vies adequades de formació continuada

Competències específiques de la matèria (CE) (CE13, CE15)

CE13. Conèixer el context econòmic, social, cultural i històric en el qual es desenvolupa el món de la història de la indumentària i del disseny de moda.

CE15. Reflexionar sobre la influència social, positiva del disseny, valorar la seva incidència en la millora de la qualitat de vida i del medi ambient, i la seva capacitat per generar identitat, innovació i qualitat en la producció.

3 Resultats d'aprenentatge *Resultados de aprendizaje*

RESULTATS D'APRENENTATGE
RESULTADOS DE APRENDIZAJE

COMPETÈNCIES RELACIONADES
COMPETENCIAS RELACIONADAS

En finalitzar aquesta unitat l'alumne serà capaç de:

RA1. Conèixer i comprendre el paper de les corrents estètiques de la Moda del s. XX en el seu context econòmic, social, cultural i històric.

CG12, CG14, CG 6

RA2. Conèixer, analitzar i aplicar creativament les corrents estètiques i sociològiques en l'àmbit de la Moda del s. XX i contemporània.

CT11, CG 6, CG12, CG14

RA3. Relacionar críticament les característiques estètiques i comunicatives dels estils indumentaris amb les circumstàncies històriques, socials i culturals del moment que es creen.

CG6, CG12, CE13

RA5. Entendre la història de la indumentària i del disseny de moda com a producte de la creativitat humana; conseqüència de l'evolució antropològica, cultural i tecnològica dels pobles, i per tant, document testimonial de cada època, cultura i model social.

CG6, CG12, CE13, CT16, CT17

<p>RA6. Relacionar críticament les característiques estètiques del disseny de moda actual amb les circumstàncies històriques, socials i culturals contemporànies.</p>	CG6, CG12, CE13
<p>RA7. Conèixer i valorar la diversitat tipològica dels llenguatges propis del món del disseny de moda contemporani, com unes manifestacions pròpies del context històric, social, cultural i temporal en el que s'han produït. I amb eixa perspectiva històrica, que l'alumne pugua inferir, a partir de l'actualitat, propostes innovadores.</p>	CG6, CG12, CE13, CT16, CT17
<p>RA8. Comprendre els mecanismes determinants dels canvis en els llenguatges propis de l'àmbit del disseny i de l'art, i més concretament en les tendències del món del Disseny de Moda contemporani, en relació als materials i en els aspectes tecnològics o conceptuals.</p>	CT14, CT12, CG14, CE15
<p>RA9. Aspirar a reforçar la figura del dissenyador de moda en les seues diferents vessants: personalitat, formació, reciclatge de coneixements, absorció de models culturals i simbòlics, sensibilitat, capacitat d'iniciativa i empresa.</p>	CT11, CT13, CE13, CE15
<p>RA10. Aplicar mètodes d'estudi i investigació adequats.</p>	CT14, CE13, CG12, CG14

Nota important: Les competències estan expressades en un sentit genèric pel que és necessari incloure en la guia docent els resultats d'aprenentatge. Aquests resultats constitueixen una concreció d'una o diverses competències, fent explícit el grau de domini o acompliment que ha d'adquirir l'alumnat i contenen en la seua formulació el criteri amb el qual van a ser avaluades. Els resultats d'aprenentatge evidencien allò que l'alumnat serà capaç de demostrar en finalitzar l'assignatura o matèria i reflecteixen, així mateix, el grau d'adquisició de la competència o conjunt de competències.

Nota importante: Las competencias están expresadas en un sentido genérico por lo que es necesario incluir en la guía docente los resultados de aprendizaje. Estos resultados constituyen una concreción de una o varias competencias, haciendo explícito el grado de dominio o desempeño que debe adquirir el alumnado y contienen en su formulación el criterio con el que van a ser evaluadas. Los resultados de aprendizaje evidencian aquello que el alumnado será capaz de demostrar al finalizar la asignatura o materia y reflejan, asimismo, el grado de adquisición de la competencia o conjunto de competencias.

4 Continguts de l'assignatura i organització temporal de l'aprenentatge <i>Contenidos de la asignatura y organización temporal del aprendizaje</i>	
Descripció per blocs de contingut, unitats didàctiques, temes, ... <i>Descripción por bloques de contenido, unidades didácticas, temas, ...</i>	Planificació temporal <i>Planificación temporal</i>
<p>UD1. La Indumentària del Barroc. Austeritat i rigorisme de la indumentària puritana front la fastuositat indumentària aristocràtica.</p> <p>1. La Moda Espanyola dels Aústries i La Moda francesa cortesana Luis XIV. 2. La Moda dels "mosqueters" 3. La Moda puritana Holandesa, Alemanya.</p> <p>El decadentisme de la Moda Rococó. La extravagància, la artificiositat i l'excés de l'estil Luis XVI: Moda Pompadour y Maria Antonieta.</p>	<p>17 de setembre – 24 de setembre: 8 h</p>
<p>UD2- La Indumentària en l'Edat Contemporània. La Moda Neoclàssica. La influència de la Revolució Industrial i de la Revolució francesa en la Moda: L'estil Neoclàssic francès i l'estil anglès.</p>	<p>28 de setembre – 2 d' octubre: 5 h</p>

<p>UD3. La Restauració monàrquica. L'era victoriana i el Romanticisme.</p>	<p>5 d' octubre – 15 d' octubre: 8 h</p>
<p>UD4. El període Modernista i la Moda "Belle Époque". L'estil rellotge de sorra i la línia pingüino. Mariano Fortuny i Línia "Delphos", la volta del Neoclassicisme. La Moda anys "10". L'obra de Paul Poiret. L'impacte del moviment sufraguista a la Moda femenina</p>	<p>19 d' octubre – 26 d' octubre: 7 h</p>
<p>UD5. L' impacte de les avantguardes artístiques en l'àmbit de la indústria de la Moda: El futurisme italià. Les propostes estructuralistes i funcionalistes vestimentàries de Depero, Tullio Crali i Giacomo Balla. El Constructivisme rus i el vestit igualitari i funcional de la revolució La Escola de la Bauhaus . La experimentació vestimentaria en l'àmbit de la escenografia escènica (el ballet triàdic de Oskar Schlemmer) i la Moda.</p>	<p>29 d' octubre – 5 de novembre: 8 h</p>
<p>UD6. La Moda dels anys 20. La "revolució" Chanel. La influència de les avantguardes artístiques en la Moda popular. La masculinització de la moda femenina, l'estil <i>garçonne</i>. Les noves firmes de l'Alta Costura.</p>	<p>9 de novembre – 16 de novembre: 7 h</p>
<p>UD7. La Moda dels anys 30 i l'estil Art-Decó, Elsa Schaparelli. La influència de les avantguardes surrealistes i dadaistes en la Moda. La moda del període de la Gran Guerra (dels "40"). Austeritat, funcionalitat i pseudo-glamour.</p>	<p>19 de novembre – 26 de novembre: 8 h</p>
<p>UD8. La moda de postguerra. El triomf dels grans creadors: Dior, Balenciaga, Cardin, Givenchy o Balmain. L'estil dels 50. Tendències de post-guerra: el New-look Dior.</p>	<p>30 de novembre - 7 de desembre: 7 h</p>
<p>UD8. La revolució juvenil dels 60 i la crisi dels 70. La <i>psicodèlia</i>, el <i>Prêt-à-porter</i> i el <i>futurisme</i>. La rebel·lió <i>punk</i>.</p>	<p>10 de desembre – 17 de desembre: 8 h</p>
<p>UD9. El boom de la moda dels 80, la estètica postmoderna. La reacció dels 90: el <i>grunge</i> i la <i>ecosostenibilitat</i>. El imperi de les Grans Marques.</p>	<p>21 de desembre – 11 de gener: 7h</p>
<p>UD10. Últimes tendències del s. XXI. La expansió dels neos. El triomf de les "tribus urbanes". La "costumització" de la moda i l'impacte de l'era digital.</p>	<p>14 de gener- 21 de gener: 8h</p>

5 Activitats formatives Actividades formativas

5.1 Activitats de treball presencials Actividades de trabajo presenciales

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge Metodología de enseñanza-aprendizaje	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge Relación con los Resultados de Aprendizaje	Volum treball (en nº hores o ECTS) Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)
Classe presencial <i>Clase presencial</i>	Exposició de continguts per part del professor o en seminaris, anàlisi de competències, explicació i demostració de capacitats, habilitats i coneixements en l'aula. <i>Exposición de contenidos por parte del profesor o en seminarios, análisis de competencias, explicación y demostración de capacidades, habilidades y conocimientos en el aula.</i>	35 %	40 h
Classes pràctiques <i>Clases prácticas</i>	Sessions de treball en grup supervisades pel professor. Estudi de casos, projectes, tallers, problemes, estudi de camp, aula d'informàtica, laboratori, visites a exposicions/concerts/representacions/ audicions..., cerca de dades, biblioteques, en Internet, etc. Construcció significativa del coneixement a través de la interacció i activitat de l'alumne. <i>Sesiones de trabajo grupal en grupos supervisadas por el profesor. Estudio de casos, proyectos, talleres, problemas, estudio de campo, aula de informática, laboratorio, visitas a exposiciones/conciertos/ representaciones/audiciones..., búsqueda de datos, bibliotecas, en Internet, etc.</i> <i>Construcción significativa del conocimiento a través de la interacción y actividad del alumno.</i>	15 %	10 h
Exposició treball en grup <i>Exposición trabajo en grupo</i>	Aplicació de coneixements interdisciplinaris. <i>Aplicación de conocimientos interdisciplinares.</i>	35 %	20 h
Tutoria <i>Tutoría</i>	Atenció personalitzada i en grup reduït. Període d'instrucció i/o orientació realitzat per un tutor/a amb l'objectiu de revisar i discutir els materials i temes presentats en les classes, seminaris, tallers, lectures, realització de treballs, projectes, etc. <i>Atención personalizada y en pequeño grupo. Periodo de instrucción y/o orientación realizado por un tutor/a con el objetivo de revisar y discutir los materiales y temas presentados en las clases, seminarios, talleres, lecturas, realización de trabajos, proyectos, etc.</i>	5 %	4 h
Avaluació <i>Evaluación</i>	Conjunt de proves (audicions, orals i/o escrites) empleades en l'avaluació inicial, formativa o additiva de l'alumne. <i>Conjunto de pruebas (audiciones, orales y/o escritas) empleadas en la evaluación inicial, formativa o aditiva del alumno.</i>	10 %	4 h
SUBTOTAL			79 h

5.2 Activitats de treball autònom Actividades de trabajo autónomo

ACTIVITATS ACTIVIDADES	Metodologia d'ensenyança-aprenentatge Metodología de enseñanza-aprendizaje	Relació amb els Resultats d'Aprenentatge Relación con los Resultados de Aprendizaje	Volum treball (en nº hores o ECTS) Volumen trabajo (en nº horas o ECTS)
Treball autònom <i>Trabajo autónomo</i>	Estudi de l'alumne/a: preparació i pràctica individual de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Estudio del alumno/a: preparación y práctica individual de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	55 %	30
Estudi pràctic <i>Estudio práctico</i>	Preparació en grup de lectures, textos, interpretacions, assajos, resolució de problemes, projectes, seminaris, tallers, treballs, memòries,... per a exposar, interpretar o entregar durant les classes teòriques, classes pràctiques i/o tutories de grup reduït. <i>Preparación en grupo de lecturas, textos, interpretaciones, ensayos, resolución de problemas, proyectos, seminarios, talleres, trabajos, memorias,... para exponer, interpretar o entregar durante las clases teóricas, clases prácticas y/o tutorías de pequeño grupo.</i>	30 %	15
Activitats complementàries <i>Actividades complementarias</i>	Preparació i assistència a activitats complementàries com tallers, exposicions, concerts, representacions, congressos, conferències,... <i>Preparación y asistencia a actividades complementarias como talleres, exposiciones, conciertos, representaciones, congresos, conferencias,...</i>	15 %	7
SUBTOTAL			52'6 h

TOTAL	131'6 h
--------------	----------------

6 Sistema d'avaluació i qualificació *Sistema de evaluación y calificación*

6.1 Instruments d'avaluació *Instrumentos de evaluación*

Proves escrites (proves objectives, de desenvolupament, mapes conceptuals,...), exposició oral, treballs dirigits, projectes, tallers, estudis de cas, quaderns d'observació, portafolio,...

Pruebas escritas (pruebas objetivas, de desarrollo, mapas conceptuales,...), exposición oral, trabajos dirigidos, proyectos, talleres, estudios de caso, cuadernos de observación, portafolio,...

INSTRUMENT D'AVALUACIÓ <i>INSTRUMENTO DE EVALUACIÓN</i>	Resultats d'Aprenentatge avaluats <i>Resultados de Aprendizaje evaluados</i>	Percentatge atorgat (%) <i>Porcentaje otorgado (%)</i>
<p>S'aplicarà el mètode d'avaluació continua i formativa.</p> <p>Per a concretar el nivell de resultats d'aprenentatge assolits, es duran a terme dos blocs avaluatius al llarg del curs que estaran constituïts per dues proves escrites corresponents al bloc temàtic de continguts desenvolupats en cadascun de les dues avaluacions parcials.</p> <p>Així mateix, s'avaluarà un treball de lliure elecció per part de l'alumne, explicat públicament a l'aula, en format de Presentació audiovisual. Aquest treball de recerca s'elegirà entre els continguts desenvolupats en el parcial, corresponent, al llarg del semestre.</p> <p>El treball podrà realitzar-se tant individualment com en grups reduïts, tenint en compte (en el segon cas) que el nivell de treball individual de cadascun dels membres de l'equip, sempre deurà estar a l'alçada del volum de treball d'aquells treballs realitzats de forma individual.</p> <p>Finalment es valorarà la realització d'un dossier de material didàctic constituït per l'ampliació i reelaboració personal dels apunts de classe - atorgats pel professor- amb la bibliografia específica al seu abast,</p>	<p>Amb l'aplicació i superació d'aquests instruments d'avaluació, s'hauran assolit els 8 nivells de Resultats d'Aprenentatge, amb les seues corresponents competències que apareixen esmentades en l'apartat 3.</p>	<p>55 %</p> <p>30 %</p> <p>15 %</p>

6.2 Criteris d'avaluació i dates d'entrega *Criterios de evaluación y fechas de entrega*

L'objectiu final del projecte formatiu és el de que l'alumne supere les **dues proves escrites i treballs corresponents** (contemplats en els dos parcials) a tot el bloc de continguts i competències que s'inclouen en aquesta programació.

L'assistència a les classes es obligatòria, sempre que no existisca una exempció extraordinària, clarament documentada, i que s'admeta per part de la Direcció del Centre i del Departament d'especialitat corresponent.

En cas d'absència sistemàtica de les classes de més del 20 % del total d'hores lectives, es podrà redreçar a les avaluacions parcials, reduint se a una sola convocatòria ordinària i a una extraordinària.

1. Cadascuna de les **proves escrites** corresponents a les dues avaluacions parcials, es

comptabilitzaran amb **el 55 % de la nota final**.

2. **Els treballs de presentació audiovisual** es comptabilitzaran amb **el 30% de la nota final**.

3. Finalment **el dossier de material didàctic** constituït per **l'ampliació i reelaboració personal dels apunts de classe** -atorgats pel professor- amb la bibliografia específica al seu abast, **junt les activitats lectives formatives no docents** com l'assistència a gabinets o estudis de disseny, exposicions, conferències específiques, etc., seran avaluades ens els dos parcials, comptabilitzant-se amb **el 15 % de la nota final**.

En cap cas la nota del treball autònom de l'alumne es podrà comptabilitzar amb la nota de l'examen si aquesta no arriba al aprovat (5) com a mínim.

La prova escrita del primer parcial es realitzarà el dia 23 de novembre.

La prova escrita del segon parcial es realitzarà el dia 24 de gener.

6.3 **Sistemes de recuperació** *Sistemas de recuperación*

Per a l'alumnat que ha suspès o no ha seguit el desenvolupament normal de les classes – criteris i dates d'entrega)
Para el alumnado que ha suspendido o no ha seguido el desarrollo normal de las clases – criterios y fechas de entrega)

Les dues convocatòries de proves escrites, presentacions audiovisuals de treballs de lliure elecció i entrega del dossier de material didàctic, atorguen la possibilitat de què, en cas de que l'alumne **no aprobe** (amb mínim de 5) la convocatòria, **puguen presentar-se a una prova extraordinària -de recuperació- en cada cas**.

En el cas de **no superar el nivell d'aprovat en les dues recuperacions parcials**, podrà presentar-se a **una prova extraordinària de tot el contingut** de la matèria del curs, **no guardant-se la nota d'un parcial** en el que esta estigues aprovada.

Els alumnes que no hagen fet els exàmens parcials o hagen superat més del 20 % de faltes d'assistència de les hores presencials, **deuran presentar-se a un examen extraordinari amb tot els continguts del temari del curs**.

7 **Bibliografia** *Bibliografía*

HISTÒRIA DE LA INDUMENTÀRIA

Diccionari visual de la moda. **Gavin Ambrose, Paul Harris.** COL·LECCIÓ GG-MODA. 2011.

Diccionari de la Moda. **Margarita Rivièrè.** Ed., De Butxaca, 2014.

Diccionari de la Moda i dels dissenyadors. **Georgina O' Hara Callen.** DESTÍ.

Història del Vestit a occident: Des dels orígens fins a l'actualitat. **François Boucher.** G. GILI, 2009.

Breu història del Vestit i la Moda. **James Laver.** ART CÀTEDRA, 2003.

Història de la moda. Des d'Egipte fins als nostres dies. **Bronwyn Cosgrave.** Col·lecció GGmoda.

Moda. La col·lecció de l'Institut de la Indumentària de Kyoto ... **Fukai Akiko.** Ed. Taschen.

Moda. El segle dels dissenyadors: 100-1999. **Seeling, Charlotte.** Ed. Könemann.

La moda del segle XX. **François Baudot.** GUSTAVO GILI, 2008.

Història de la Moda del segle XX. Lehnert, Gertrud. Ed. H.H. Ullmann, 2000.

Moda hui. **Terry Jones & Susie Rushton.** TASCHEN.

Dècades de moda. **Harriet Worsley.** KÖNEMAN.

El futurisme a la Moda. **Crispolti enrico.** Ed. Marsilio Editori

L'Abito della Rivoluzione .... **Zalětova, Lidija.** Ed. Marsilio.

Cubism and Fashion. **Martin, Richard.** Ed. The Metropolitan Museum of Art.

Fashion and Surrealism. **Martin, Richard.** Ed. Thames & Hudson.

Coco Chanel. Història d'una dona. **Madxen, Axel.** Ed. Circe

Elsa Schaparelli: Empress of París fashion. **White, Palmer.** Ed. Rizzoli New York.

"Una guia de la moda urbana". **Steven Vogel.** GUSTAVO GILI.

Pell d' àngel. Històries de la roba interior femenina. **Lola Gavarrón.** TUSQUETS, 1982.

SOCIOLOGIA DE LA MODA

Psicosociologia de la Moda. **Marc-Alain Descamps.** FONDO DE CULTURA ECONÓMICA, 1986.

Moda I Modes. **Gillo Dorfles.** INSTITUT D'ESTUDIS DE MODA I COMUNICACIÓ, 2002.

El cos i la moda: una visió sociològica. **Joanne Entwistle.** PAIDOS IBÈRICA, 2002.

La Moda en el procés de civilització. **Rene König.** I. D'ESTUDIS DE MODA I COMUNICACIÓ, 2003

Eco Fashion: Moda Amb Consciència Ecològica I Social. **Sass Brown.** BLUME, 2010.

La mística de la moda. **Lola Gavarrón.** INSTITUT D'ESTUDIS DE MODA I COMUNICACIÓ, 2003.

La bellesa del segle. Els cànons femenins al segle XX. **Chahine, Nathalie.** Ed. Gustavo Gili

HISTÒRIA DEL DISSENY

Disseny del segle XX. **Fiell, Charlotte & Peter.** TASCHEN.

El Disseny en el segle XX. **Sparke, Penny.** BLUME, 1999.

Disseny. Història en imatges. **Vv.Aa.** BLUME. Barcelona, 2001.

HISTÒRIA DE L'ART

Diccionari de termes d'art i arqueologia. **G.Fatás, / G. Borrás,** ALIANÇA.

Història de l'art. **Ernest Gombrich.** ALIANÇA i GARRIGA.

L'art modern. **Giulio Carlo Argan.** FERNANDO TORRES i., AKAL. Madrid 1991.